

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 688/2022-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **CHROMTECH s. r. o.**, Sasinková 26, Žilina, IČO 46 865 586, zastúpenej JUDr. Jánom Kasenčákom, advokátom, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6CoKR/6/2022 z 28. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť sťažovateľky **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 688/2022-13 z 8. decembra 2022 bola prijatá na ďalšie konanie ústavná sťažnosť sťažovateľky doručená ústavnému súdu 16. novembra 2022, ktorou sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti navrhla napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Sťažovateľka 21. januára 2019 o 16:15 h odoslala správcovi konkurznej podstaty úpadcu – [REDACTED] (ďalej len „úpadca“), podanie, ktorým prihlásila svoju pohľadávku v sume 205 432,51 eur zabezpečenú záložným právom. Správca túto prihlášku vytlačil a doručil okresnému súdu spolu s podaním, kde vyjadril názor, že pohľadávka nebola podaná na predpísanom tlačive, a preto by sa na ňu nemalo prihliadať ako na prihlášku. Prihláška bola správcovi konkurznej podstaty doručená 22. januára 2019 v čase o 4:54:01 h.

3. Uznesením č. k. 5K/21/2018-272 z 31. januára 2019 okresný súd rozhodol tak, že na podanie sťažovateľky ako veriteľa doručené správcovi 18. januára 2019 a 22. januára 2019 sa neprihliada ako na prihlášku.

4. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS/100/2019 z 22. októbra 2019 tak, že boli porušené práva sťažovateľky. Ústavný súd vyslovil názor, že pokiaľ portál umožnil podanie prihlášky pohľadávky sťažovateľky elektronicky a vytvoril na to určený formulár, ktorý sťažovateľka riadne vyplnila a autorizovala a následne doručila správcovi, tak potom takú prihlášku nie je možné odmietnuť z dôvodu, že vzhľadom na vyplnenie formulára sťažovateľkou na portáli sa nezhoduje so vzhľadom vzoru tlačiva na podávanie prihlášok.

5. Žalobou doručenou okresnému súdu 8. marca 2019 sa zároveň sťažovateľka domáhala určenia právneho dôvodu, poradia a výšky popretej pohľadávky, ktorú ako veriteľ riadne a včas prihlásila prihláškou do konkurzného konania úpadcu.

6. S ohľadom na nález ústavného súdu okresný súd rozhodol, že na podanie sťažovateľky ako veriteľa sa prihliada ako na prihlášku. Správca však zároveň so zapísaním pohľadávok sťažovateľky do zoznamu pohľadávok oznámil, že tieto boli prihlásené po uplynutí základnej lehoty na prihlasovanie pohľadávok. Následne podaním z 8. januára 2020 (doručeným sťažovateľke 15. januára 2020) oznámil sťažovateľke popretie pohľadávky.

7. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 2Cbi/7/2019-354 z 26. októbra 2021 (po vrátení veci zo strany krajského súdu pre zmätočnosť, pozn.) žalobu zamietol. Z vykonaného dokazovania podľa názoru okresného súdu vyplynulo, že v danom prípade lehota na prihlásenie pohľadávok začala plynúť 6. decembra 2018 a uplynula 21. januára 2019. Keďže považoval za preukázané, že prihláška bola správcovi doručená 22. januára 2019, teda po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty, na prihlásené zabezpečovacie právo sa v zmysle § 28 ods. 8 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“) neprihliada. Konštatoval, že podaná prihláška zároveň bola správcom v zákonnej lehote popretá, preto mala sťažovateľka možnosť podať žalobu podľa § 32 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z. z. najneskôr do 14. februára 2020, čo však nevyužila. Na uvedené nemá vplyv ani nález ústavného súdu, pretože sa včasnosťou podania prihlášky nezaoberal.

8. O podanom odvolaní voči tomuto rozsudku rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Podľa odvolacieho súdu si sťažovateľka svoje právo veriteľa domáhať sa na súde určenia popretej pohľadávky riadne uplatnila – a to zmenou žaloby, ktorá bola súdom pripustená. Dal však za pravdu okresnému súdu v tom, že prihláška sťažovateľky bola podaná po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty, a teda na prihlásené zabezpečovacie právo nemožno prihliadať.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka poukazuje na § 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), z ktorého

má podľa jej názoru vyplývať, že podstatný je moment podania elektronického podania, a to bez ohľadu na to, kedy je toto podanie skutočne doručené.

10. Súd oboch inštancií podľa sťažovateľky odhliadli od skutočnosti, že správca konkurznej podstaty je orgánom verejnej moci, ktorému Ústredný portál verejnej správy (ďalej len „ÚPVS“) zriaďuje elektronickú podateľňu. Podľa sťažovateľky je potrebné § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente vykladať v spojení s § 121 ods. 5 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého je lehota zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

11. Ďalej argumentuje § 197a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z., podľa ktorého: *„Ak písomnosti určené správcovi nemožno doručiť elektronicky do elektronickej schránky správcu preukázateľne z dôvodov, ktoré nenastali na strane podávajúcej osoby, lehota na podanie písomností sa považuje za zachovanú, ak sa písomnosti doručia správcovi najneskôr do troch pracovných dní po uplynutí lehoty podľa tohto zákona.“*

12. Poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3Cdo/105/2019 z 10. októbra 2019, v zmysle ktorého bude pre zachovanie lehoty na podanie odvolania rozhodný okamih odoslania elektronického podania podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd. Najvyšší súd tu skonštatoval, že strane sporu nemôže byť na ťarchu následný prenos dát z portálu na určený súd, pretože nemá žiadnu možnosť ovplyvniť túto fázu doručovania. V tomto smere poukazuje tiež na nález ústavného súdu č. k. IV. ÚS 25/2020.

13. Podľa sťažovateľky majú všeobecné sudy pri výklade a aplikácii právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Odôvodnenie napadnutého rozsudku je arbitrárne a jeho cieľom je poškodiť sťažovateľku.

14. Rozhodovanie okresného aj krajského súdu je podľa sťažovateľky v rozpore s princípom právnej istoty. Ak raz ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 100/2019 vo veci rozhodne a v rámci rozhodovania o prípustnosti prijme záver, že prihláška bola podaná v základnej prihlasovacej lehote, nemôže iný súd toto rozhodnutie spochybniť.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a zúčastnenej osoby

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

15. Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedla, že v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, konal krajský súd v rámci svojej právomoci, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické a vychádzajú zo spisového materiálu. Postup súdu má byť zákonný, ústavne akceptovateľný a rozhodnutie zákonné, nearbitrárne, preskúmateľné. Taký je podľa názoru predsedníčky krajského súdu aj napadnutý rozsudok, a preto nevidí dôvod na vyslovenie porušenia sťažovateľkou označených základných práv a práv. Ústavnú sťažnosť navrhuje ako neopodstatnenú zamietnuť a súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

16. Prílohu tvorilo zároveň vyjadrenie predsedu senátu 6CoKR JUDr. Mareka Kohúta. Poukazuje na to, že odvolací súd sa venoval správe portálu www.slovensko.sk o výpadku pre prihlásenie do elektronickej schránky, ktorú predložila v súdnom konaní sťažovateľka, preto odvolací súd požiadal Národnú agentúru pre sieťové a elektronicke služby (ďalej len „NASES“) ako správcu portálu www.slovensko.sk o ďalšie vysvetlenia k odosielaniu podaní sťažovateľky.

17. NASES uviedla, že zo schránky sťažovateľky boli odoslané dve správy: 1. podávanie prihlášky pohľadávky (v čase odoslania 21. januára 2019 o 16:15:34 h) a 2. späťvzatie prihlášky (v čase odoslania 21. januára 2019 o 16:12:48 h), adresátom bol „*Správca – Slovenská správcovská a reštrukturalizačná, k. s.*“. Prvá správa bola doručená 22. januára 2019 v čase o 4:54:01 h a druhá správa bola doručená 21. januára 2019 v čase o 16:16:56 h. NASES potvrdila výpadok prihlásenia na ÚPVS 21. januára 2019 od 12:31 h do 15:15 h, čiže po dobu 2 hodín a 44 minút. NASES uviedla, že ak boli správy odoslané až po 16:00 h, nemohlo to mať vplyv na doručenie dokumentov.

18. K nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 100/2019 krajský súd uviedol, že v danom konaní sa neriešila spornosť včasnosti doručenia prihlášky pohľadávky, ale použitie formulára zverejneného na portáli verejnej správy, ktorý sa nezhodoval s formulárom podľa príslušnej vyhlášky. Čas doručenia prihlášky vzhľadom na dôvod, pre ktorý najprv konkurzný súd rozhodol o neprihliadaní na prihlášku sťažovateľky, ústavným súdom podľa názoru krajského súdu skúmaný nebol.

19. Pre odvolací súd bola smerodajná aplikácia § 203a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z., podľa ktorého je lehota zachovaná, ak je podanie doručené najneskôr posledný deň lehoty tomu, komu je podanie určené, čo neplatí pre lehotu na podanie odvolania. Teda jedine lehota na podanie odvolania je lehotou procesnou a ostatné lehoty, teda aj lehota na prihlásenie pohľadávky do konkurzu podľa § 28 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., sú hmotnoprávne, ktoré sú dodržané len vtedy, ak je podanie najneskôr posledný deň lehoty doručené tomu, komu je určené.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

20. Podľa zúčastnenej osoby je zrejmé, že sťažovateľka nevyužila opravný prostriedok, ktorý jej patrilo a ktorý bol spôsobilý efektívne zmeniť napádané rozhodnutie a ktorý CSP pripúšťa (dovolanie).

21. Ďalej vo svojom vyjadrení uviedla, že ústavný súd sa v rozhodnutí č. k. II. ÚS 100/2019 včasnosťou doručenia podania nezaoberal.

22. Namieta, že sťažovateľka si nesprávne vykladá § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente. Zúčastnená osoba rovnako odkazuje na § 203a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z., ktoré jasne definuje hmotnoprávnu povahu konkurzných lehôt, a za kľúčový považuje moment doručenia podania. Zákon o e-Governmente uvádza, že elektronicke podanie sa považuje za podané jeho odoslaním, avšak sťažovateľka neuvádza, kedy sa v zmysle tohto zákona považuje za doručené.

23. Odborná verejnosť (Bulletin slovenskej advokácie, č. 10/2020, str. 9) aj aplikačná prax sa mali ustáliť na tom, že pre zachovanie hmotnoprávnych lehôt je podstatným vždy doručenie elektronickej správy adresátovi rovnako ako pri doručovaní v listinnej podobe a správa má byť objektívne dostupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta. Keďže včasnosť doručenia elektronickeho podania prostredníctvom ÚPVS nie je možné zaručiť, mali by byť podania

odosielané s „adekvátnym časovým odstupom“. Takýto právny názor má byť zverejnený aj na portáli www.slovensko.sk.

24. Sťažovateľka podľa zúčastnenej osoby nerozlišuje medzi momentom podania elektronického podania a momentom doručenia elektronického podania, čo je zásadný rozdiel so zásadne odlišnými právnymi dôsledkami. Sťažovateľka opomenula existenciu § 30 ods. 1 zákona o e-Governmente, ktoré jednoznačne vymedzuje moment doručenia elektronického podania jeho adresátovi.

25. Podľa zúčastnenej osoby krajský súd zisťoval prípadnú existenciu preukázateľných dôvodov, ktoré nenastali na strane podávajúcej osoby a ktorých následkom by bola nemožnosť doručovania do elektronickej schránky správcu. Keďže takéto dôvody nezistil, je podľa zúčastnenej osoby vylúčená aplikácia § 197a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z.

26. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo/105/2019, na ktoré poukazovala sťažovateľka, je na vec neaplikovateľné, pretože sa zaoberá doručovaním odvolania v rámci procesnoprávných, a nie hmotnoprávných lehôt. K rozhodnutiu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 25/2020 uvádza, že toto rozhodnutie nemá s okolnosťami prejednávanej veci žiaden prienik, keďže vo veci sp. zn. IV. ÚS 25/2020 celkom zjavne nastala chyba na strane ÚPVS, pričom vo veci sťažovateľky chyba nenastala a nebola preukázaná.

27. Zúčastnená osoba navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

28. Sťažovateľka nevyužila možnosť repliky k vyjadreniu krajského súdu a zúčastnenej osoby.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

29. Ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým osobám zaručuje, sú primárne zodpovedné všeobecné súdy. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010) a ako nástroj ochrany základných práv a slobôd nastupuje až po vyčerpaní všetkých dostupných efektívnych prostriedkov na ochranu práv uplatniteľných v zhode so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (III. ÚS 117/2000).

30. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, II. ÚS 363/2011).

31. Z podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namietala najmä nesprávne právne posúdenie veci – v prvom rade namieta, že lehota na podanie prihlášky do konkurzného konania je lehotou procesnoprávnou, a preto je dôležitý moment podania prihlášky, a nie jej doručenia správcovi konkurznej podstaty; a v druhom rade neskôr dopĺňa, že aj keby tomu tak nebolo, na vec mal byť aplikovaný § 197a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z., a preto mala byť prihláška podaná včas.

32. Zásadné v tomto smere podľa názoru ústavného súdu bolo posúdenie, či možno potenciálne neobvykle dlhé trvanie doručovania elektronického podania považovať za vadu – chybu, ktorá nenastala na strane podávajúcej osoby, a preto je možné aplikovať § 197a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z.

33. Ústavný súd konštatuje, že v tomto smere ide o takú otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a preto mala sťažovateľka možnosť podať dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

34. Je potrebné dodať, že na posudzovaný prípad nemožno aplikovať § 198 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., podľa ktorého dovolanie proti uzneseniu vydanému v konaní podľa zákona č. 7/2005 Z. z. nie je prípustné. Prípustnosť mimoriadnych opravných prostriedkov proti uzneseniam vydaným v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní a v konaní o oddlžení sa posudzuje podľa toho, či ide o uznesenie vydané v konaní podľa zákona č. 7/2005 Z. z. Takým konaním však nie je incidenčné konanie, v ktorom súd rozhoduje o popretej pohľadávke, aj keď popieranie pohľadávky, ako aj právo podať žalobu sú upravené v zákone č. 7/2005 Z. z. (pozri Ďurica, M. *Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár*. 4. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 1391 – 1398), čomu napokon nasvedčuje aj fakt, že súd v tomto prípade rozhoduje rozsudkom, a nie uznesením, ako to predpokladá § 198 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. (pozri napríklad uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3Obdo/70/2016 z 30. januára 2017).

35. Rovnaký záver možno urobiť, pokiaľ sťažovateľka podanou ústavnou sťažnosťou namieta svojvoľnosť či arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa § 420 písm. f) CSP je totiž dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti už ústavný súd vyslovil, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (II. ÚS 281/2017).

36. Podľa názoru ústavného súdu bolo dovolanie v tomto prípade účinným právnym prostriedkom, ktorý zákon poskytuje účastníkovi na ochranu jeho práv a právom chránených záujmov. Jeho využitie je v zmysle § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (pozri napr. I. ÚS 115/02).

37. Z podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka tento právny prostriedok, ktorý jej zákon poskytuje na ochranu práva, ktorého porušenie namietala v konaní pred ústavným súdom, nevyužila. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a túto možnosť sťažovateľka v tomto prípade mala.

38. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

39. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2023

Robert Šorl
predseda senátu